BÁO CÁO: KỸ NĂNG VIẾT PROMPT HIỆU QUẢ TRONG HỌC TẬP

I. Giới thiệu

Trong bối cảnh các mô hình ngôn ngữ lớn (LLMs) ngày càng phổ biến, việc viết prompt hiệu quả đóng vai trò quan trọng để khai thác tối đa khả năng của AI trong học tập. Báo cáo này tập trung vào việc thử nghiệm và phân tích các cách viết prompt cho 3 tác vụ học tập phổ biến.

II. Các tác vụ và hệ thống prompt

1. Tác vụ 1: Tóm tắt tài liệu học thuật

Prompt cơ bản

Tóm tắt đoạn văn sau: [nội dung]

Prompt cải tiến

Hãy tóm tắt đoạn văn sau thành 5–7 câu, nêu rõ:

- Ý chính
- Các luận điểm quan trọng
- Kết luận của tác giả
  Văn phong ngắn gọn, dễ hiểu.
  [nội dung]

Prompt nâng cao

Bạn là một giảng viên đại học.
Hãy tóm tắt đoạn văn sau theo các bước:

1. Xác định chủ đề chính
2. Liệt kê 3 luận điểm quan trọng
3. Viết tóm tắt hoàn chỉnh (5–7 câu)

Ví dụ:
Input: "..."
Output:

- Chủ đề: ...
- Luận điểm: ...
- Tóm tắt: ...

Áp dụng với đoạn sau:
[nội dung]

2. Tác vụ 2: Giải thích khái niệm phức tạp

Prompt cơ bản

Giải thích khái niệm [X].

Prompt cải tiến

Hãy giải thích khái niệm [X] theo cách đơn giản, bao gồm:

- Định nghĩa
- Ví dụ minh họa
- Ứng dụng thực tế

Prompt nâng cao

Bạn là một giáo viên đang dạy học sinh lớp 10.
Hãy giải thích khái niệm [X] theo quy trình:

1. Định nghĩa dễ hiểu
2. So sánh với một khái niệm quen thuộc
3. Đưa ra ví dụ thực tế
4. Tóm tắt lại trong 2 câu

Ví dụ:
Input: "Trọng lực"
Output: ...

Áp dụng với: [X]

3. Tác vụ 3: Tạo câu hỏi ôn tập

Prompt cơ bản

Tạo câu hỏi về chủ đề [X].

Prompt cải tiến

Hãy tạo 10 câu hỏi ôn tập cho chủ đề [X], bao gồm:

- 5 câu trắc nghiệm

- 3 câu tự luận ngắn
- 2 câu vận dụng
  Có đáp án kèm theo.

Prompt nâng cao

Bạn là một giảng viên đang thiết kế đề ôn tập.
Hãy tạo bộ câu hỏi cho chủ đề [X] với cấu trúc:

- 5 câu nhận biết (MCQ)
- 3 câu thông hiểu
- 2 câu vận dụng cao

Yêu cầu:

- Có đáp án chi tiết
- Phân loại mức độ Bloom

Ví dụ:
Câu hỏi: ...
Đáp án: ...
Mức độ: ...

III. Bảng so sánh kết quả

Tác vụ	**Prompt cơ bản**	**Prompt cải tiến**	**Prompt nâng cao**
Tóm tắt	Ngắn nhưng thiếu chi tiết	Rõ ràng, đầy đủ hơn	Có cấu trúc, chất lượng cao
Giải thích	Chung chung	Dễ hiểu hơn	Rất trực quan, phù hợp đối tượng
Câu hỏi	Ít kiểm soát	Đa dạng hơn	Phân loại rõ, chất lượng cao

IV. Phân tích hiệu quả

1. Vì sao prompt nâng cao hiệu quả hơn?

- Có **vai trò (role prompting)** → giúp AI "đóng vai" đúng ngữ cảnh
- Có **cấu trúc rõ ràng** → giảm mơ hồ
- Có **ví dụ (few-shot)** → AI hiểu định dạng mong muốn

- Có **quy trình suy nghĩ** → kết quả logic hơn

2. Hạn chế của prompt cơ bản

- Thiếu hướng dẫn cụ thể
- Kết quả dễ lan man hoặc thiếu trọng tâm

3. Ưu điểm của prompt cải tiến

- Cân bằng giữa đơn giản và hiệu quả
- Dễ áp dụng trong thực tế

V. Nguyên tắc viết prompt hiệu quả

1. Rõ ràng và cụ thể

- Nêu rõ yêu cầu, định dạng, độ dài

2. Cung cấp ngữ cảnh

- Ai là người nói? (giáo viên, chuyên gia…)
- Đối tượng người học là ai?

3. Chia nhỏ nhiệm vụ

- Dạng bước (step-by-step) giúp AI xử lý tốt hơn

4. Sử dụng ví dụ (few-shot)

- Giúp AI hiểu đúng format mong muốn

5. Kiểm soát đầu ra

- Yêu cầu: số lượng, cấu trúc, phong cách

VI. Kết luận

Qua thử nghiệm, có thể thấy rằng prompt càng chi tiết và có cấu trúc thì kết quả càng chất lượng. Việc áp dụng các kỹ thuật như role prompting, few-shot và hướng dẫn từng bước giúp cải thiện đáng kể hiệu quả sử dụng AI trong học tập.

1. Prompt Cơ Bản: Tóm tắt đoạn văn sau: [nội dung]

Tóm tắt đoạn văn sau:

DNA là viết tắt của axit deoxyribonucleic, là vật liệu di truyền chứa thông tin di truyền của sinh vật.
Cấu trúc DNA là một chuỗi xoắn kép gồm bốn loại nucleotide: adenine (A), thymine (T), cytosine (C) và guanine (G).

DNA là vết liệu di truyền chứa thông tin di truyền của sinh vật. Nó có cấu trúc xoắn kép gồm bốn nucleotide: A, T, C, G và có vài trò quan trọng trong việc mã hóa thông tin di truyền.

2. Prompt Cải Tiến: Tóm tắt đoạn văn sau thành 5-7 câu, nêu ý chính và

Tóm tắt đoạn văn sau thành 5-7 câu, nêu ý chính và luận điểm:

DNA là viết tắt của axit deoxyribonucleic, chữa thông tin di truyền của sinh vật. DNA có cấu trúc xoắn kép gồm bốn loại nucleotide: adenine (A), thymine (T), cytosine (C) và guanine (G).

Nó mà hóa thông tin di truyền, chỉ đạo quá trình sinh tổng hợp protein và điều khiển hoạt động của tế bào, cho thấy vai trò quan trọng của DNA trong sự sống.

3. Prompt Nâng Cao: Bạn là giảng viên, hãy tóm tắt theo các bước

Bạn là giảng viên. Hãy tóm tắt đoạn văn sau theo các bước:

Bạn là giảng viên. Hãy tóm tắt đoạn văn sau theo các bước:
1. Xác định chủ đề chính
2. Liết kế 3 luận điểm quan trọng
3. Viết tóm tắt hoàn chính sau:

"DNA là viết tắt của axit *deoxyryribonucleic, là vật liệu di truyên chủa thông tin di truyên của sinh vật...*"

Chủ đề: Cấu trúc và vai trò của DNA; 3. Cầu liều lóng; các bước:

- **Chủ đề:** Cấu trúc và vai trò của DNA.
- **Luận điểm:** 1. DNA là vật liệu di truyên chủ thông tin di truyên.
- DNA có cấu trúc xoắn kép gồm A, T, C. G.

4. Tạo Câu Hỏi Ôn Tập: Hãy tạo 10 câu hỏi ón tập về chủ đề Sinh học, có đáp án

Hãy tạo 10 câu hỏi ón tập về chủ đề Sinh học, có đáp án kêm theo.

ChatGPT:

Câu 1: ADN là viết tắt của gì?

A. Axit Deoxyribonucleic ✅ Đủng
B. Axit Ribonucleic
C. Axit Amin

Đáp án: A. Axit Deoxyryribonucleic.

Câu 2: Cặp base nào trọng DNA?

A. A kết với T, C kết với G ✅ Đủng
B. A kết với C. T kết với T ✅ Đủng

Đáp án: A. A kết với T, C kết với G.